

DE ST.-RIKIERSKERK TE BREDENE

Dit jaar viert de kustgemeente Bredene haar 900ste verjaardag. In 1087 stuurde de Benedictijnerabdij van Saint-Riquier (nabij Abbeville aan de Somme) immers enkele monniken ter plaatse met het doel een priorij te stichten.

Deze priorij kende reeds een eerste verval in 1196 toen Boudewijn IX, graaf van Vlaanderen, in hevige meningsverschillen verwickeld raakte met de bisschop van Doornik. Daar de parochie Bredene tot het diocees van deze laatste behoorde verdreef de graaf de benedictijnen uit de priorij. Vijf jaar geleden werd het gebouw grotendeels vernieuwd en hersteld en kwam het weer in handen van de benedictijnermonniken.

De priorij werd tijdens de geuzenberoerten in 1572 andermaal verwoest. Op de plaats van de huidige kerk, het hoogstliggende punt van Bredene (5,09 m boven de zeespiegel) bleef de kapel evenwel bewaard. In voorbe-

reiding tot het Beleg van Oostende (1601-1604) vormden de Spanjaarden, die het strategisch nut van deze hoge ligging inzagen, de kapel om tot een versterking. Eerst in 1700 werd het gebedsoord van zijn zware formuren ontdaan. Omstreeks 1860 was de oude kapel zo vervallen dat de kerkraad in 1864 besliste om een nieuwe kerk te laten bouwen. Gebrek aan fondsen was er de oorzaak van dat de Bredense St.-Rikerskerk eerst in 1907 voltooid werd. Het stoere gebouw met een lichte, sierlijke toren heeft weinig historische waarde, wat echter ruimschoots wordt goedge maakt door een rijk interieur.

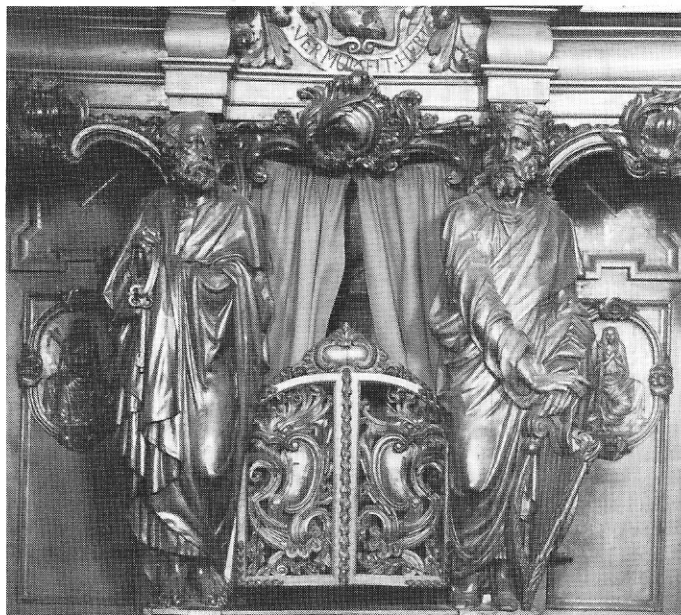
Barok

De houten meubilering, afkomstig van de vroegere kerk, dateert overwegend uit de jaren 1725-1775. De lambrisering in fraaie eik, is een schoolvoorbeeld van Louis XVI-stijl.

*De kansel - St.-Rikierskerk / Bredene.
Copyright K.I.K.*

*Trapleuning kansel - St.-Rikierskerk / Bredene.
Copyright K.I.K.*

*Biechtstoel van de zuidelijke zijbeuk (St.-Pieter en David)
St.-Rikierskerk / Bredene.
Copyright K.I.K.*

De kansel wordt geschraagd door het grote houten beeld van St.-Rikier, met abtelijke staf, mantel en mijter. De trapleuning vormt eveneens een fraai staaltje van vakmanschap. Op de toegangsdeur prijkt het jaartal 1727. De kuip stelt in gesneden beelden de vier hoofdeugden voor: voorzichtigheid, kracht, matigheid en gerechtigheid. De zware luifel wordt door lijvige engelenbeelden ondersteund. De biechtstoelen vormen juweeltjes van draai- en snijwerk. De linkerbiechtstoel toont de beeltenis van Johannes de Doper en Maria Magdalena, de rechter is versierd met beelden van Petrus en Koning David. Bovenaan prijkt de devote spreuk 'Vermurselt herte'. De barokke zij-altaren schragen schilderijen van Dobbelaere uit Brugge, die rond 1885 ook de kruisweg maakte. Afgebeeld zijn respectievelijk de H. Maagd die de rozenkrans reikt aan St.-Dominicus, en St.-Rochus.

In het koor, dat uiteraard aan de moderne liturgie werd aangepast, prijken antieke koorstoelen met de beeldenaars van de 12 apostelen. Zij vormen een summum van barokverfijning.

Sacristie en orgel

De antieke sacristiekasten (1750-1788) bevatten een oud misornament met brokaat, een cilindermonstrans die in 1644 door Pieter Van Syghen uit Gent vervaardigd werd en diverse andere edelsmeedwerken van de hand van de Brugse zilversmid Vandamme (ca. 1855). Een andere weelde vormt het orgel. De voorkant bestaat uit een hoge pijpenbundel, waarop een Cecilia-beeldje zit met een draagorgeltje op de heup. Houten engelenbeelden versieren de pijpenvakken en de hoekbundels. Het snijwerk is lofwerk in Louis XIV- en schelpwerk in Louis XV-stijl.

Het orgel werd rond 1750 gebouwd door Andries Jacobus Berger en werd in de loop der tijden aangepast door Hooghuis, François Joris en Jozef en Pieter Loncke.

In 1969 vernieuwde de firma Jos. Loncke de gebarsten windlade en zag zij de 512 pijpen na. Het drievoudig vulwerk werd vervangen door een fourniture (3 rangen).

De dispositie is thans als volgt:

Prestant 4'	Flut 4'	Trompet 8'bas
Bourdon 8'	Doublette 2'	Trompet 8'4' sup
Gamba 8'	Fourniture 3r.	Bourdon 16'

Dit beperkt registratiepalet is evenwel vrij volledig en kleurrijk en leent zich ondermeer bijzonder goed voor uitvoeringen van pre-barokke en barokke composities.

Ter gelegenheid van 900 jaar Bredene zal er van 28 tot 30 augustus in de St.-Rikiers een archivarische tentoonstelling worden georganiseerd over 900 jaar kerk en priorij. Voor kunstliefhebbers misschien de gelegenheid bij uitstek voor de kennismaking met een minder bekend, doch belangrijk monument.

Christian-Adolphe Wauters